

straks afgiven frivillig og troværdig Tilstaaelse, ikke vilde fremtræde paa en Retsfølelsen stødende eller Konflikt medførende Maade. Det er da kun i Overensstemmelse med Landstingets Opfattelse ved Vedtagelse af Lovene af 1908 og 1909, naar det nu foretrækker det foreliggende Forslag, for saa vidt angaar Ordningen af Strafferetsplejen, for Loven af 26. Marts 1909. Dertil kommer, at der i Løbet af de Aar, i hvilke denne Lov kun har haft en Skintilværelse, har gjort sig en stærk Misstemning gældende hos Dommere lige overfor den Stilling, Loven tillægger dem i Straffesager, at være samtidig Anklager og Dommer. Et kraftigt Udtryk har denne Misstemning givet sig i den Henvendelse, som Udvalget har modtaget fra Formændene i Rigets kollegiale Retter: Højesteret, Overretterne i København og Viborg, Kriminal- og Politiretten samt Sø- og Handelsretten i København, se Bilag I. A. og B. Næst at udtale, at der efter Retternes Formening trænges til en grundig og hurtig Reform af vor Retspleje, erklærer Formændene for disse Retter — hvad der i denne Forbindelse har særlig Betydning — „at det Rigsdagen for Tiden forelagte Forslag til en Reform utvivlsomt *fortjener Fortrinet fremfor den ved Loven af 26. Marts 1908 truffne Ordning saavel ved dets Bestemmelser om Adskillelsen af Domsmagten fra Administrationen som ved dets Bestemmelser om Indførelsen af en fast Anklagemagt.*“ I Overensstemmelse hermed har endvidere Bestyrelsen for Underretsdommerforeningen i Skrivelse af 23. Maj 1914 udtalt, „at det Rigsdagen forelagte og af Folketinget vedtagne Forslag til Retsreform med dets Indførelse af Anklageprincippet i den kriminelle Retspleje og dets gennemførte Adskillelse af den administrative og dømmende Myndighed *maa anses for et væsentligt og meget betydeligt Fremskridt fra den tidligere vedtagne Lov om Rettens Pleje af 1909, og man maa i høj Grad anbefale, at Sagen søges gennemført i indeværende Rigsdagssamling.*“

I Henhold til, hvad der saaledes er anført, indstiller følgende Medlemmer af

Udvalget — *Jørgen Berthelsen, Deuntzer, Goos, Holstein-Holsteinborg, Harald Jensen, Sonne* — til Tinget — med de Ændringer, som nedenfor skal omtales — at vedtage det foreliggende Forslag til Lov om Rettens Pleje og de dermed nødvendigt sammenhængende Lovforslag.

Til denne Indstilling kan andre Medlemmer af Udvalget, nemlig *Birch, Falbe Hansen, Godskesen, Oluf Jensen, Johansen, Johnsen, Koefoed, Nygart og Enevold Sørensen*, ikke slutte sig.

Naar disse Medlemmer slutter sig til en Del af de Ændringsforslag, der stilles til de foreliggende Lovforslag, vil de ikke derved have deres Stilling til disse Lovforslag som Helhed foregrebet.

I. Forslag til Lov om Rettens Pleje.

Til dette Forslag stilles der dels af hele Udvalget, dels af Medlemmer af Udvalget en Række Ændringsforslag. Af større Betydning er dog kun de Forslag, der angaar Retskredsene og Politikredsene Tal (Ændringsforslag til §§ 12 og 109), og hvad dermed staar i nærmere eller fjernere Forbindelse (Ændringsforslag til §§ 17, 19, 44).

I Anledning af herhenhørende Spørgsmaal har Udvalget dels gennem Justitsministeriet forskaffet sig eller modtaget Udtalelser fra forskellige kommunale Myndigheder og Foreninger (se Bilag V., VI. og VII.), dels direkte modtaget en Række Andragender fra kommunale Myndigheder (se Bilag VIII.). Endvidere har man af Justitsministeren udbedt sig forskellige Oplysninger denne Sag vedrørende, hvorom henvises til Bilag II. og III., samt haft flere Samraad med Ministeren eller dennes Repræsentant.

At Adskillelsen af Domsmagten fra Politimyndigheden maatte medføre en betydelig Indskrænkning i Tallet af Underretskredse og Politikredse, hver med sin selvstændige Dommer og sin Politimester, har altid været betragtet som en Selvfølge. En Fordobling af disse Embedsmænds Tal